

MIKKELIN HIIPPAKUNNAN
PIISPA

Saarna piispan tarkastuksen juhlamessussa 16.10.2016 Marian kirkossa Haminaassa

Kapernaumissa oli kuninkaan virkamies, jonka poika oli sairaana. Kuultuaan Jeesuksen tulleen Juudeasta Galileaan hän lähti Jeesuksen luo ja pyysi, että tämä tulisi parantamaan pojan, joka oli kuolemaisillaan. Jeesus sanoi hänelle: "Te ette usko, ellette näe tunnustekoja ja ihmeitä." Mutta virkamies pyysi: "Herra, tule, ennen kuin poikani kuolee." Silloin Jeesus sanoi: "Mene kotiisi. Poikasi elää." Mies uskoi, mitä Jeesus hänelle sanoi, ja lähti. Jo kesken matkan tulivat hänen palvelijansa häntä vastaan ja kertoivat pojan parantuneen. Mies kysyi heiltä, mihin aikaan poika oli alkanut toipua, ja he sanoivat: "Eilen seitsemännellä tunnilla kuume hellitti." Silloin isä ymmärsi, että se oli tapahtunut juuri silloin, kun Jeesus sanoi hänelle: "Poikasi elää", ja hän ja koko hänen talonsa väki uskoivat Jeesukseen. (Joh. 4:46-53).

Kirkossamme valmistaudutaan aloittamaan reformaation merkkivuotta. Se alkaa muutaman viikon kuluttua lokakuun viimeisenä päivänä ja päättyy samaan aikaan vuoden kuluttua. Vuonna 2017 tulee kuluneeksi 500 vuotta siitä, kun Martti Luther julkaisi 95 teesiä kirkon uudistamiseksi. Siitä alkoi tapahtumasarja, joka johti koko läntisen maailman mullistukseen ja katolisen kirkon jakautumiseen. Tuon tapahtuman seurauksena vietämme tänään uskonpuhdistuksen muistopäivää.

Reformaation merkkivuotta varten Kirkkohallitus on julkaissut erilaisia esitteitä ja esineitä. Yksi niistä on suurennuslasi, jossa on teksti "Tarkenna ytimeen!" Siihen kiteytyy olennaisesti koko uskonpuhdistuksen perusajatus.

Käsite "reformaatio" tulee latinan kielen sanoista "re" eli uudelleen ja "forma" eli muoto. Kyseessä on siis sananmukaisesti "uudelleen" tai "takaisin" muotoon palauttaminen. Reformaatio merkitsee takaisin ytimeen palaamista. Reformaatio ei ole uuden kirkon luomista, vaan alkuperäisen kirkon jälleen löytämistä. Kirkon uudistuminen merkitsee pyrkimystä entistä syvemmälle siinä, mitä kirkko on ja mitä kirkolla on. Uudistuminen on etsiytymistä ytimeen siinä, mikä meillä on jo annettu. Siis "tarkenna ytimeen!"

Luterilaisuuden ytimessä on uskonpuhdistuksesta lähtien nähty kaksi asiaa: Jumalan sana ja uskonvanhurskaus. Yksinkertaistaen kyse on siitä, että ihmisten tuli saada kuulla ja lukea Jumalan sanaa, jotta heissä voisi syntyä pelastava usko.

Martti Lutherin mukaan usko ei ole vain asioiden totena pitämistä. Kristillinen usko ei ole vain sitä, että ajattelee Jumalan olevan olemassa. Oikeaa uskoa ei ole vielä senkään totena pitäminen, että Jumala on luonut maailman tai että Jeesus on sovittanut kaikkien ihmisten synnit. Nämä ovat välttämättömiä asioita, mutta eivät vielä pelastavaa uskoa. Paholainenkin pitää totena sitä, että Jumala on luoja ja Kristus on syntien sovittaja.

Oikea usko on enemmän. Oikea usko on sydämen luottamusta siihen, että Jumala on luonut juuri minut ja että Jeesus on sovittanut juuri minun syntini. Usko on luottamusta siihen, että Jumala on minun Luoja ja minun Lunastajani.

Kuninkaan virkamies on esimerkki siitä, mitä usko on. Mies uskoi, mitä Jeesus hänelle sanoi. Se on luottamista Jeesuksen sanoihin, vaikka ei voi silmillään nähdä niiden totuutta eikä järjellään ymmärtää niitä. Koruttomasti ja yksinkertaisesti sanotaan: ”Mies uskoi, mitä Jeesus hänelle sanoi.”

Kuinka tällainen usko voi syntyä? Kuninkaan virkamiehellä ei itsellään ollut mitään, vain hätä, joka ajoi hänet Jeesuksen luo. Mutta hänellä oli Jeesuksen lupaus. Se ei ole mikään ihmisten epävarma lupaus vaan Jumalan oma sana. Siksi se antaa uskolle pitävän kiinnepohdan, johon tarttua. Raamattuun sisältyvä lupaus pelastuksesta on Jumalan oma sana. Siihen voi panna kaiken luottamuksensa ehdottoman varmana siitä, että lupaus toteutuu.

Meillä on Jumalalta saatuna lupaus, evankeliumi. Uskonpuhdistuksen muistopäivän epistolatekstissä Paavalin Roomalaiskirjeessä sanotaan: *”Minä en häpeä evankeliumia, sillä se on Jumalan voima ja se tuo pelastuksen kaikille, jotka sen uskovat.”* (Room. 1:16).

Evankeliumi on Jumalan lupaus. Se on Jumalan sanoja, jotka koskevat meitä kaikkia. Evankeliumi lupaa, että Jeesus Kristus on kuollut ristillä jokaisen syntien sovitukseksi. Hänen kuolemansa on ottanut pois kaiken sen syyllisyyden, joka erottaa meidät Jumalasta. Jumala herätti Jeesuksen kuolleista, sen todistukseksi, että Jeesus on hänen Poikansa ja maailman Vapahtaja. Jeesuksen sovitus-työn tähden olemme vanhurskaita, Jumalalle kelpavia.

Hyvät seurakuntalaiset. Nykyinen Haminan seurakunta jatkaa aiempien Haminan, Vehkalahden, Virolahden ja Michikkälän seurakuntien työtä ja perintöä. Seurakunnan juuret yltävät Suomen varhaiskeskiajalle saakka. Haminan seurakunnalla on tänä vuonna oikeastaan kaksinkertainen juhlavuosi, sillä sekä Vehkalahti että Virolahti viettävät 680-vuotisjuhlaa. Ensimmäiset näitä kahta seurakuntaa koskevat kirjallisia säilyneet dokumentit ovat vuodelta 1336.

Vuosisatojen aikana nämä seudut ovat kokeneet monenlaisia vaihteita. Rajaseudun ilot ja kirot ovat vaihdelleet. Välillä on kuuluttu Ruotsiin, välillä Venäjään, pian sata vuotta itsenäiseen Suomeen. Seurakunta on elänyt läpi myös uskonpuhdistuksen ajat viisi vuosisataa sitten. Se merkitsi reformaatiota, takaisin ytimeen palaamista.

Kuluneella viikolla osana piispantarkastusta avattiin Haminan seurakunnan uudet nettisivut. Niissä esitellään seurakuntaa seuraavasti: ”Nykyinen Haminan seurakunta tuo alueemme vaihtelevien maisemien, alueensa asukkaiden monenlaisten perinteiden, hengellisen elämän monipuolisuuden ja rikkaan kulttuurin johdosta mieleen värikkään mosaiikin. Lukuisista yksittäisistä pala-sista muodostuu lopulta Kristuksen kirkon kuva paikkakunnallamme. Kuva ei ole vielä valmis. Siinä on tilaa uusille jäsenille.” Tämä on osuva kuva seurakunnasta, jossa on vuosisatojen ajan rakennettu yksittäistä paloista Kristuksen kirkkoa. Kuva ei ole vielä valmis. Seurakunnan työ ja elämä jatkuu. Olemme kiitollisia isiemme ja äitiemme työlle. Nyt on meidän sukupolvemme vuoro kantaa vastuuta.

Reformaation merkkivuosi ohjaa suurennuslasin tavoin tarkentamaan ytimeen. Se merkitsee Kristuksen kirkon mosaiikin rakentamista Haminan seurakunnassa Jumalan sanan ja armon sanoman perustalle.

Seppo Häkkinen